

Aan:
Mevrouw van Ulzen

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende Windophoging	TELEFOONNUMMER	+31628918807
		E-MAILADRES	robin.hoenkamp@provincie-utrecht.nl
DATUM	14 juli 2022	DOMEIN/OPGAVE	SLO / Energietransitie
DOCUMENTNUMMER	UTSP-279699493-36649	TEAM	progr. energie
CONTACTPERSOON	Robin Hoenkamp		
BIJLAGE			

Geachte mevrouw van Ulzen,

U heeft op 10 juli jl. schriftelijke vragen gesteld betreffende "Windophoging". In uw toelichting bij de schriftelijke vragen heeft u het volgende geschreven:

Graag stel ik volgende vragen (art 47) over het persbericht en de in de pers verschenen berichten aangaande meer opwek met wind in de provincie.

Vraag 1:

Er lijkt een nieuwe eis te zijn ontstaan, namelijk dat het RES-bod uit 50 % windenergie moet bestaan. Dit is tot nu in geen enkele RES opgenomen. Waar komt deze nieuwe eis vandaan? En als dat niet uit de RESregio's zelf is, hoe kan zo'n eis dan worden gesteld en door wie?

Antwoord 1:

Het klopt niet dat er een nieuwe eis voor 50% is benoemd. De huidige verhouding zon-wind van de RES'en ligt nu op 90%-10% opgesteld vermogen. Voor netbeheer is een verhouding 50%-50% wenselijk. Dit signaal wordt al lange tijd door de netbeheerder ingebracht in de RES en is ook de reden dat de verhouding zon-wind al langer een aandachtspunt is in de RES. Gezien de algemene voorkeuren van gemeenten is deze optimale verhouding niet voorgesteld vanuit de provincie. De koers is nu gezet op 1 TWh aan wind in 2030, hiermee komt de verhouding zon-wind richting de 80%-20% opgesteld vermogen en dus bij lange na nog niet op de 50%-50%. De koers op 1 TWh is gebaseerd op de uitkomsten van de tussenbalans waaruit blijkt dat zonder extra inzet op wind de verhouding zo scheef is dat de haalbaarheid van de RES onder druk komt te staan en extra maatschappelijke kosten voor netinfrastructuur noodzakelijk zouden zijn.

Vraag 2:

Hebben de verschillende RES regio's, bestuurlijk dan wel op andere wijze, de mogelijkheid gekregen om over deze nieuwe eis een mening te vormen. Zo nee, hoezo niet, en zo ja, wat is die mening en waar is die te vinden?

Antwoord 2:

Er is geen sprake van een nieuwe eis, zie het antwoord op vraag 1. De uitkomsten van de tussenbalans en het proces om tot 1 december tot voldoende windenergie te komen zijn op de bestuurlijke tafels van de 3 RES regio's besproken in juni 2022. De reacties hierop tijdens de bestuurlijke overleggen waren zowel negatief als positief.

Vraag 3:

De VVD begrijpt de wens om een betere balans voor wind- en zonne energie als het gaat om de ondergrondse infrastructuur die nodig is in Utrecht. Is dit de enige reden waarom GS nu zo'n statement maakt? Of zijn er andere argumenten waarom deze nieuwe invulling van de boden?

Antwoord 3:

Naast het feit dat het voor de infrastructuur van groot belang is, zoals ook netbeheerder Stedin aangeeft, zijn er nog andere argumenten waarom GS dit statement maakt. Ten eerste zorgt een betere verhouding zon-wind voor lagere maatschappelijke kosten en daarmee dus een betaalbare energietransitie. Ten tweede is windenergie nodig voor het energiesysteem aangezien windenergie en zonne-energie complementair aan elkaar zijn. Met bijna alleen zonne-energie is het niet mogelijk om het doel van de Omgevingsvisie te halen waarin staat dat we 55% van het verbruik willen opwekken met hernieuwbare elektriciteit. Windenergie en zonne-energie vullen elkaar aan. Gemiddeld genomen waait het vaak als de zon niet schijnt en andersom. Ten derde is het ruimtebeslag van een grondgebonden zonnepark relatief hoog in vergelijking tot windenergie. Ruwweg moet voor dezelfde opbrengst als één windturbine, van het vermogen waarin de RES mee gerekend wordt, 22 hectare zonneveld gebouwd worden. Dit is ruimte die ingezet kan worden voor andere doeleinden zoals landbouw en natuur.

Vraag 4:

Daarnaast vragen we ons af of 50 % windenergie überhaupt op (korte) termijn aan te sluiten is op het netwerk, zowel van Stedin als van Tennet en wat verder nodig is. Wanneer dat niet zeker is, is het immers niet logisch om wel al te eisen dat er meer wind moet komen, zonder dat de aansluiting gegerandeerd kan worden.

Antwoord 4:

De netbeheerders hebben aangegeven in hun investeringsplannen rekening te houden met de ambities uit de RES'en. Er zullen dus uitbreidingen van het elektriciteitsnet komen die ervoor zorgen dat uiterlijk 2029 nieuwe grootschalige energieprojecten in onze provincies aangesloten kunnen worden. Gezien de lange ruimtelijke procedures bij windenergie is het daarom noodzakelijk om op korte termijn te starten en helderheid te geven over te ontwikkelen locaties zodat de benodigde netuitbreidingen tijdig voorbereid kunnen worden en projecten in 2029 aangesloten kunnen worden.

Netbeheer is juist een argument om meer windenergie te willen aangezien er per aansluiting/kabel drie keer meer hernieuwbare energie geproduceerd kan worden met windenergie als met zonne-energie. Stedin is dus positief over de oproep voor meer windenergie en een betere verhouding zon-wind. Dit hebben zij ook steeds genoemd aan de gesprekken aan de bestuurstafels van de RES regio's.

Vraag 5:

Dan heeft de VVD enkele vragen bij het kaartje dat gedeeld is, met de zoeklocatie voor grootschalige opwek op land. Wat zijn de criteria op basis waarvan deze locaties zijn aangewezen;

Antwoord 5:

Er zijn (nog) geen locaties aangewezen. Om gemeenten te ondersteunen in het zoekproces naar windlocaties is in RES-verband afgesproken dat de provincie het voortouw neemt voor onderzoek naar mogelijkheden van wind voor bouwblok/trede 4. De provincie heeft hiervoor adviesbureau Bosch & van Rijn opdracht gegeven om potentiële onderzoeksgebieden voor windenergie in de provincie te inventariseren. Hiervoor is eerst gekeken naar wettelijke belemmeringen (zoals geluid en veiligheid) en de Interim Omgevingsverordening (Natura 2000 en Ganzenrustgebieden). Vervolgens zijn een aantal gebieden die op grond van de Omgevingsverordening 'onder voorwaarden' mogelijk zijn ook buiten beschouwing gelaten. Het gaat hier om:

- Natuur Netwerk Nederland (NNN)

- Weidevogelkerngebieden
- Stiltegebieden (stille kern en bufferzone)
- Rode en oranje zonering van de Hollandse Waterlinies uit het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies

Na het buiten beschouwing laten van deze gebieden met belemmeringen voor windenergie zijn er alsnog 72 (clusters van) gebieden naar voren gekomen waar deze belemmeringen niet spelen, en waar puur gelet op de omvang van het gebied aan 'resterende ruimte' minimaal 3 windturbines ingepast zouden kunnen worden (of 2 in gevalaansluiting aan stedelijk gebied, zoals bij een bedrijventerrein).

De in deze inventarisatie opgenomen potentiële onderzoeksgebieden zijn niet limitatief en zijn nog niet ruimtelijk afgewogen. Dat betekent enerzijds dat er andere gebieden kunnen worden aangedragen door gemeenten of initiatiefnemers en anderzijds dat in deze inventarisatie geen finale uitspraak wordt gedaan over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de nu opgenomen potentiële onderzoeksgebieden. De provinciale Interim Omgevingsverordening en andere (wettelijke) bepalingen zijn leidend. De potentiële onderzoeksgebieden geven alleen aan waar in de provincie Utrecht kansen voor windenergie te verwachten zijn – omdat in deze gebieden geen sprake is van de in de inventarisatie meegenomen harde of complexe belemmeringen voor windenergie.

Vraag 6:

Zijn deze locaties door de betreffende gemeenten/RES regio's geaccordeerd;

Antwoord 6:

De potentiële onderzoeksgebieden hebben geen enkele status en zijn enkel ingebracht in het RES proces om gemeenten aan te moedigen en te ondersteunen in de zoektocht naar locaties voor windenergie. De uitkomst van het rapport is op de bestuurstafels van de 3 RES'en aangeboden in juni 2022. Dit is daar voor kennis aangenomen en verder niet geaccordeerd. Het was bestuurlijk met de RES'en reeds afgesproken in de uitvoeringsprogramma's / plannen van aanpak dat de provincie dit zou inbrengen in het RES proces.

Vraag 7:

Is er enige vorm van participatie geweest, of is er bekend op hoeveel draagvlak deze locaties kunnen rekenen bij de inwoners/gemeenten? Zo niet hoe gaat die participatie er dan uit zien?

Antwoord 7:

Nee, dit heeft nog niet plaatsgevonden aangezien het rapport met potentiële onderzoeksgebieden niet meer is dan een inventarisatie van reeds bestaande wet- en regelgeving en beleid (d.m.v. desk research). Over de mogelijkheden en wenselijkheid van de potentiële onderzoeksgebieden zal verder gesproken worden, waarbij reeds doorlopen participatieprocessen met inwoners betrokken worden. Wij delen uw mening dat dit van groot belang is. Indien uit de voortgangsrapportage begin 2023 blijkt dat het nodig is een project/inpassingsplan procedure te starten, zal uiteraard ook uitgebreid aandacht zijn voor participatie.

Vraag 8:

Is rekening gehouden met de op korte termijn vast te stellen afstandsnormering voor windenergie?

Antwoord 8:

Zolang er geen nieuwe landelijke windturbinenormen (voor o.a. geluid en externe veiligheid) zijn opgesteld kan het bevoegd gezag zelf lokale normen opstellen, mits deze goed zijn onderbouwd. Deze mogelijkheid voor het opstellen van (afwijkende) lokale normen geldt ook wanneer er in de toekomst wel weer landelijke normen voor windturbines zouden zijn. Het is nog niet bekend wat in de toekomst de landelijke windturbinenormen zullen zijn. In voorliggende inventarisatie worden de normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer daarom als voorlopig uitgangspunt genomen.

De rijksnormen worden verwacht in 2023 en zullen naar verwachting ruim op tijd beschikbaar zijn voor de vergunningverlening van (nieuwe) plannen voor windenergie.

Vraag 9:

Als de inwoners van / rondom een locatie zich uitspreken tegen plaatsing van een windmolen, hoe gaat GS daar dan mee om in het geval van een inpassingsbesluit? Hoe gaat GS om met gehinderden van windenergie?

Antwoord 9:

Uitgangspunt is dat gemeenten het participatieproces de komende maanden verder oppakken en daarin waar mogelijk (extra) plannen voor windenergie gaan onderzoeken en concretiseren. Dit zal input zijn voor de voortgangsrapportage die begin 2023 gemaakt zal worden waarmee verder gekeken zal worden of een inpassingsbesluit noodzakelijk is.

Een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling zal niet zonder tegenspraak uit de omgeving tot stand komen. Ook zal er hinder optreden bij de plaatsing van windturbines. Bij de uitwerking van plannen zal gestreefd worden naar het beperken van deze hinder voor omwonenden. Ook streven we bij windparken naar minimaal 50% lokaal eigendom. Hiermee wordt een eerlijkere verdeling tussen lusten en lasten nagestreefd.

Vraag 10:

Tot slot hebben we de indruk vanuit het NP-RES dat de 35 TWh goed gehaald gaat worden. We liggen landelijk op koers blijkt uit de rapportages. Het zou dus kunnen zijn dat landelijk de opgave gehaald wordt, is dat een reden voor GS om af te zien van inpassingsplannen? Wat is de legitimatie als dat niet zo is?

Antwoord 10:

De 3 RES regio's in de provincie Utrecht hebben zelf de doelstelling geformuleerd en bestuurlijk met elkaar afgesproken dit te gaan halen en dit als bod neergelegd bij het Nationaal programma RES. Dit is geen vrijblijvend bod; iedere regio wordt geacht het eigen bod gestand te doen. Daarnaast geven de drie biedingen gezamenlijk ook invulling aan de provinciale doelen die beschreven staan in de Omgevingsvisie, waaronder 55% van het elektriciteitsgebruik in 2030 opwekken met hernieuwbare bronnen in de provincie Utrecht. De realisatie van het bod van elk van de drie RES'en is van cruciaal belang voor het behalen van deze provinciale doelen en dus ook aan de verduurzaming van de energievoorziening in onze provincie.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen